

EVENIMENT

Felix ALEXA

Marioneta din noi

Mărturisesc că m-am apropiat de teatrul de marionete cu o anumită teamă și respect, izvorâte din aura de mister ce învăluie rădăcinile și legile acestei arte multisekulare.

Văzusem în 1990, la festivalul de la Avignon, lumea fascinantă, arhaică, a zeilor hinduși din Mahabharata, prezentați prin toate tipurile de marionete: cu fir, umbre, marionete minuscule pe apă.

Apoi, în 1991, Peter Brook mi-a vorbit despre funcția magică, despre frumusețea esențializată a gesturilor unei marionete.

Astfel, pentru mine, marioneta nu avea semnificația unei întoarceri în lumea copilăriei, ci a unei întoarceri în timp, într-un timp imemorial, unde jocul ei emoționa și exorciza totodată. Dar cum să îmbin toate aceste tentații cu gustul publicului de azi? Ce text să montez pentru ca umanizarea marionetelor, inimaginabilele nuanțe și fațete ale expresivității lor, să fie în prim-plan? Răspunsul la toate aceste întrebări a venit odată cu propunerea doamnei Mihaela Tonitza lordache, propunere incitantă, provocatoare tocmai prin dificultatea ei: o operă celebră cu marionete, "Bărbierul din Sevilla" de Rossini.

Odată alegerea făcută, m-am "înarmat" cu o scenografă cu mare

experiență, o artistă de mare rafinement, doamna Miora Buescu, (Pupe cum îi spune toată lumea în Țândărică;

nume predestinat) și împreună am optat pentru un spațiu și mai ales niște marionete ce aduceau în actualitate elementele vechi, tradiționale, ale acestui tip de teatru: sculptură în lemn, mecanisme, un decor sugerat prin câteva pânze pictate.

Am urmărit cu emoție și înfrigurare "nașterea" fiecărui personaj dintr-o simplă bucată de lemn, am comentat ironic momentul în care "nudurile" de lemn erau îmbrăcate cu grijă, am privit fascinat cum se colorau efectiv la față, căpătând trăsăturile și psihologia personajului.

Figaro, Rosina, Bartolo, Almaviva, Basilio, erau toate în fața mea, agățate în cui, înconjurate cu zeci de fire, cu o tijă metalică ce le străpungea capul, ca un semn al

controlului simțurilor de către om. Omul însă lipsea, iar ele, marionetele, erau moarte.

În "Teatrul memoriei", George Banu spune că "Măștile agățate pe un perete valorează cât o bibliotecă teatrală. O bibliotecă a posibilităților." Marionetele la fel, înglobau în ele pasiuni clocotitoare, energii latente ce așteptau să fie eliberate. Și deodată, sub privirea mea, această mică lume trezită la viață de actori, a început să facă câte un pas stângaci, o mișcare a capului, marionetele s-au uitat curioase unele la celelalte, dându-și seama că, fără voia lor, fac parte din aceeași distribuție.

De-a lungul repetițiilor, înconjurat de o echipă de actori de mare talent, impresionantă prin rigoare și profesionalism, de o echipă tehnică mereu în alertă și căutare de soluții, în acordurile superbe ale muzicii lui Rossini, am încercat să umanizăm marionetele, să creem psihologii, relații, să descompunem mișcarea cu o grijă aproape dementă pentru

raportul ei cu muzica.

Încet, încet, marionetele au început "să cânte", perdeaua de fire a devenit din ce în ce mai invizibilă, iar actorii - mânăuitori erau în același timp declanșatori, dar și martori ai vieții straniei, aparent umane, ce se năștea

din mâinile lor. După aplauzele finale, fericite, îmbujorate de emoție, marionetele își reiau locul în săculețele lor de pânză albă.

Excescența minții lor, tija din cap, ca o imensă ramificație nervoasă, încetează să mai facă "sinapsa" cu mâna și sufletul actorului.

Și totuși, dacă continuă să şușotească în liniștea și întunericul teatrului?

Delia VOICU

Osmoza

Un spectacol la "Țândărică" este, de cele mai multe ori, o invitație adresată, în primul rând, copiilor. Marioneta este înzestrată cu forța de a crea un univers teatral unic, fermecător pentru cei mici și deopotrivă incitant pentru adulți. Numelor consacrate ale genului li s-